

УДК 657.471

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

METHODOICAL ASPECTS OF INTERNAL AUDIT AT ENTERPRISE

СРМАКОВА А.Ю., САХНО Ю.В., МОСІЄНКО А.В., студентки*

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

У статті визначено фактори, які обумовлюють необхідність розробки єдиних методів до проведення внутрішнього аудиту. Розкрито цілі стандартів внутрішнього аудиту. Представлено підходи до розробки методології внутрішніх стандартів служби внутрішнього аудиту. Зазначено, що внутрішні стандарти служби внутрішнього аудиту спрямовані на підвищення достовірності забезпечення повноти фінансової та управлінської звітності.

Ключові слова: *аудит, внутрішній аудит, методика внутрішнього аудиту, стандарти внутрішнього аудиту.*

The article defines the factors that necessitate the development of common methods for conducting internal audit. The objectives of internal audit standards are disclosed. Approaches to development of methodology of internal standards of internal audit service are presented. It is stated that internal standards of the internal audit service are aimed at improving the reliability of ensuring the completeness of financial and management reporting.

Key words: *audit, internal audit, internal audit methodology, internal audit standards.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Розробка структури внутрішнього аудиту для підвищення достовірності та надійності фінансової, а також управлінської звітності актуальна для будь-якого підприємства, яке бажає контролювати порядок ведення бухгалтерського обліку, виконання поставлених планів, відповідність цілей, дотримання законодавства. Актуальність розробки пов'язана і з недостатністю елементів нормативного та методологічного регулювання, що існують в даний час.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему організації внутрішнього аудиту на підприємстві неодноразово розглядали у своїх працях такі вчені, як Ф.Ф. Бутинець [1], Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча [2], Н.А. Орленко, О.М. Кудирко [3], М.О. Виноградова [4], А.В. Шульга, О.А. Топоркова [5] та інші. Окремі науковці зосереджували свої дослідження на питаннях вивчення поняття внутрішнього аудиту в загальному, інші ж – вивчали саме підходи до організації внутрішнього аудиту на підприємстві. Сьогодні ж найбільшу проблему становить методичне забезпечення внутрішнього аудиту. Тому деякі питання раціональної організації внутрішнього аудиту залишаються невисвітленими і потребують подальшого дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є розробка методологічних підходів, які забезпечують достовірність звітної і управлінської інформації про діяльність підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Існує кілька факторів, які обумовлюють необхідність розробки єдиних методів до проведення внутрішнього аудиту:

- 1) розвиток і вдосконалення бухгалтерського обліку та його орієнтація на формування звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності;
- 2) необхідність розробки уніфікованих стандартів проведення внутрішнього аудиту як форми внутрішнього контролю.

* Науковий керівник – Бірченко Н.О., к.е.н., доцент

Так, в сучасних умовах розробка і практичне використання внутрішнього аудиту стало визначальним фактором проведення ефективного контролю і наближення його рівня до міжнародних стандартів. Важливим доказом цього є застосування міжнародних стандартів внутрішнього аудиту в світовій практиці. Цілями цих стандартів є:

- визначення основних принципів діяльності внутрішнього аудиту;
- забезпечення методологічної бази для виконання різних функцій внутрішнього аудиту, які спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємства;
- допомога у вдосконаленні процесів, що відбуваються всередині підприємства.

Нормативним документом, який регулює проведення внутрішнього аудиту, є Методичні положення про систему внутрішнього аудиту (МПСВА), що включають в себе інші нормативні акти: положення про внутрішній аудит, програму гарантій і підвищення якості, ризик-орієнтований план та ін. Методичні положення про систему внутрішнього аудиту розробляються і затверджуються підприємством.

Згідно МПСВА внутрішні нормативні акти повинні відповідати визначенню внутрішнього аудиту, Кодексу етики і МПСВА. Крім вищевказаних документів внутрішні аудитори повинні розробляти програму аудиту, робочі документи, формувати звіти.

Під внутрішніми стандартами з ведення внутрішнього аудиту розуміються документи, які деталізують і регламентують вимоги до проведення внутрішнього аудиту і оформлення результатів його проведення.

Метою таких стандартів є забезпечення ефективності діяльності підрозділів підприємства та його відповідності положень законодавчих актів і нормативних документів, що регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку. Розробка внутрішніх стандартів дозволяє створити методіку проведення внутрішнього аудиту більш раціональною та зменшити трудомісткість перевірок шляхом створення спеціальних таблиць, впровадження нових технологій, забезпечення систем внутрішнього контролю.

Методичне забезпечення внутрішнього аудиту – це складова частина всієї нормативної системи підприємства (внутрішнього нормативного регулювання).

Доцільно виділити деякі блоки стандартів внутрішнього аудиту:

- 1) організаційні стандарти, які визначають структуру служби внутрішнього аудиту;
- 2) стандарти, які визначають проведення внутрішнього аудиту і його основні напрямки;
- 3) стандарти, що визначають порядок взаємодії внутрішніх аудиторів із зовнішніми;
- 4) стандарти, які регламентують порядок формування звітів по проведеним заходам і надання цих звітів вищим органам.

В цілому застосування стандартів внутрішнього аудиту дозволяє:

- забезпечити ефективність діяльності підприємства та окремих підрозділів;
- підвищити відповідальність працівників за якість виконуваної роботи;
- дотримуватися чинного законодавства щодо фінансово-господарської діяльності;
- знизити трудомісткість аудиту;
- сприяти впровадженню нових технологій.

Існує ще один методологічний аспект, що вимагає опрацювання, – це спрямованість служби внутрішнього аудиту на забезпечення взаємодії зі службою зовнішнього аудиту. Причому це має проявлятися не тільки в процесі проведення зовнішніх перевірок, але і в систематичному зверненні до служби зовнішнього контролю, наприклад, при проведенні інвентаризацій і ревізій, а також з метою консультації з деяких питань.

Стандарти внутрішнього аудиту розробляються фахівцями служби внутрішнього аудиту, потім узгоджуються і затверджуються керівником організації. При цьому внутрішні стандарти в міру необхідності повинні піддаватися корегуванню в зв'язку зі змінами в сфері законодавства або змінами в діяльності самого підприємства.

Контроль за дотриманням внутрішніх стандартів повинен проводитися з боку керівника відповідного підрозділу (центру відповідальності). Однак слід пам'ятати, що найбільш об'єктивною оцінкою методологічного рівня стандартів внутрішнього аудиту буде тільки зовнішня перевірка.

Висновки. Таким чином, запропоновані підходи до розробки методології внутрішніх стандартів служби внутрішнього аудиту спрямовані на підвищення достовірності забезпечення повноти фінансової і управлінської звітності, а також оптимізації діяльності підприємства за рахунок збільшення надійності і ефективності системи внутрішнього контролю, її відповідності з міжнародною практикою.

Література.

1. **Бутинець Ф.Ф.** Аудит: підручник. Житомир: П.П. «Рута», 2005. 512 с.
2. **Кулаковська А.П., Піча Ю.В.** Організація і методика аудиту: підручник. К. : Каравела, 2012. 544 с.
3. **Орленко Н.А., Кудирко О.М.** Теоретичні основи і практичні аспекти організації внутрішнього аудиту у системі управління підприємства. URL : http://rusnauka.com/26_WP_2013/Economics/7_144630.doc.htm.
4. **Виноградова М.О.** Аудит: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2014. 500 с.
5. **Шульга А.В., Топоркова О.А.** Організація служби внутрішнього аудиту і методика його проведення. *Вісник Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна*. 2012. Вип. 42. С. 341-346.

УДК 657.471

**МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ
АУДИТУ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

**METHODOLOGICAL ASPECTS OF CONDUCTING
AN AUDIT OF EXPENSES OF AN ENTERPRISE**

КРОТОВА О.А., РАХІЛЬЧУК С.П., студентки*
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

У статті викладені основні етапи проведення аудиту витрат діяльності підприємства. Розкрито організаційні та методичні аспекти аудиту витрат діяльності підприємства. Зазначені аудиторські процедури, які використовуються при аудиті витрат, можливі помилки, які виявляються в процесі перевірки. Представлена послідовність проведення аудиту.

Ключові слова: *аудит, витрати, аудит витрат діяльності підприємства, методика аудиту, аудиторські процедури, аналітичні процедури.*

The article describes the main stages of the audit of the costs of the enterprise. The organizational and methodological aspects of the audit of the costs of the enterprise are revealed. These audit procedures used in the audit of costs, possible errors that occur during the audit. The sequence of the audit is presented.

Key words: *audit, expenses, audit of expenses of activity of the enterprise, methodology of audit, audit procedures, analytical procedures.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства значною мірою залежить від поведінки витрат та управління ними. В умовах швидких змін конкурентного середовища, підвищення складності процесів управління у

* Науковий керівник – Бірченко Н.О., к.е.н., доцент